

MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

94 ncü Birleşim

18 . 1 . 1978 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	Sayfa		Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	348	ın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 102 ve	
II. — GELEN KÂĞITLAR	348:351	103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştır-	
III. — YOKLAMA	351	ması açılmasına ilişkin önergesi. (10/16)	352:354
IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	351	B) Tezkereler ve Önergeler.	354
A) Gensoru, Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Önergeleri.	351	1. — Adıyaman Milletvekili Kemal Tabak' ın, Milli Savunma Komisyonundan çekildiğine dair önergesi. (4/23)	354
1. — İstanbul Milletvekili Süleyman Arif Emre ve 9 arkadaşının, yeni kurulan bakanlık- lar konusunda Anayasamızın 88 nci, Millet Mec- lisi İçtüzüğü'nün 100 ve 101 nci maddeleri uya- rınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin öner- gesi. (8/3)	351:352	V. — SEÇİMLER	354
2. — Eskişehir Milletvekili İsmail Özen ve 10 arkadaşının, Türk tarımındaki yapısal bo- zuklukları ve verim artışının sağlanması için gerekli önlemleri saptamak amacıyla Anayasa-		1. — Komisyonlarda açık bulunan üyelikle- re seçim.	354:355
		VI. — SORULAR VE CEVAPLAR	355
		A) Sözlü Sorular ve Cevapları	355
		1. — Elâzığ Milletvekili Mehmet Tahir Şaşmaz'ın, Elâzığ - Palu ilçesi deprem felâket- zedelerine ilişkin İmar ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi. (6/1)	355:356

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Başbakan Bülent Ecevit tarafından kurulan Bakanlar Kurulu hakkında yapılan güvenoylaması sonucunda 218 ret oyuna karşılık 229 oyla Bakanlar Kurulunun güvenoyu almış olduğu açıklandı.

Başbakan Bülent Ecevit, güvenoyu nedeniyle Genel Kurula teşekkür eden kısa bir konuşma yaptı.

6/1 esas numaralı sözlü soru önergesi ilgili Bakanın Genel Kurulda hazır bulunmaması nedeniyle ertelendi.

6/9, 6/10, 6/11, 6/14 ve 6/16 esas numaralı sözlü soru önermeleri de, soru sahiplerinin isteği üzerine geri verildi.

18 Ocak 1978 Çarşamba günü saat 15,00'te toplanılmak üzere Birleşime saat 15,47'de son verildi.

Divan Üyesi

Kütahya

Başkan

Cahit Karakaş

Nizamettin Çoban

Divan Üyesi

İstanbul

Recep Özel

II. — GELEN KÂĞITLAR

18 . 1 . 1978 Çarşamba

Tasarılar

1. — Gemilerin Tonilatolarının Ölçme 1969 Uluslararası Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı. (1/37) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Dışişleri komisyonlarına)

2. — Denizcilik Bankası TAO'nun sermayesinin artırılması hakkında kanun tasarısı. (1/38) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

3. — İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi teşebbüslerinin sermaye artırımına ilişkin kanun tasarısı. (1/39) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

4. — Türk Deniz Ticaretinin, Deniz Ticaret Filosunun ve Gemi İnşa Sanayisinin geliştirilmesi ve deniz ticaret politikası esaslarına ilişkin yetki kanunu tasarısı. (1/40) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan komisyonlarına)

5. — Türk Silahlı Kuvvetlerine ait birinci sınıf ikmal maddeleri sefer stoklarının temini ve depolanmasına ilişkin kanun tasarısı. (1/41) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret, İçişleri, Milli Savunma ve Plan komisyonlarına)

6. — Ereğli Demir ve Çelik fabrikaları Türk Anonim Şirketinin kuruluşu hakkındaki 7462 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı. (1/42) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

7. — 644 sayılı Millî İstihbarat Teşkilatı Kanununun 10 ncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci fıkrasının değiştirilmesine ilişkin kanun tasarısı. (1/43) (İçişleri ve Milli Savunma komisyonlarına)

8. — 7471 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askeri Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanuna bir ek madde eklenmesine ilişkin kanun tasarısı. (1/44) (İçişleri, Milli Savunma ve Plan komisyonlarına)

9. — Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarısı. (1/45) (İçişleri ve Plan komisyonlarına)

10. — 644 sayılı Millî İstihbarat Teşkilat Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve ek maddeler ile geçici madde ilavesi hakkında kanun tasarısı. (1/46) (İçişleri, Milli Savunma ve Plan komisyonlarına)

11. — 1472 sayılı Kanunla açılmış bulunan resmi yüksekokulların üniversite ve akademilere Devredilmesi hakkında kanun tasarısı. (1/47) (Millî Eğitim ve Plan komisyonlarına)

Teklifler

1. — Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, 4.1.1961 tarih ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ilişkin kanun teklifi. (2/364) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

2. — Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29 ncu maddesine bir fıkra eklenmesine ilişkin kanun teklifi. (2/365) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

3. — Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, Türk Kooperatifçilik Kurumunun bazı vergilerden ve bütün harç ve resimlerden muaf tutulmasına ilişkin kanun teklifi. (2/366) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

4. — Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, Esnaf Kefalet Kooperatiflerinin zorunlu hallerde selektif kredi fonundan karşılanacak alacaklarına dair kanun teklifi. (2/367) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

5. — Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, 1163 sayılı Kooperatifler Kanununda bazı maddelerin değiştirilmesi ve bir maddesine bir fıkra ilavesi hakkında kanun teklifi. (2/368) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonuna)

6. — Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, Halk Bankası kuruluş kanunu teklifi. (2/369) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

7. — Kastamonu Milletvekili Sabri Tıǵ'ın, Kooperatifler Bankası ile ilgili yetki kanunu teklifi. (2/370) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret; Tarım, Orman ve Köy İşleri ve Plan komisyonlarına)

8. — Sivas Milletvekili Azimet Köylüoǵlu'nun, Yerbilimleri Enstitüsü kanunu teklifi. (2/371) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

9. — Sivas Milletvekili Azimet Köylüoǵlu'nun, Çukurova ve Antalya - Kepez Elektrik imtiyazlarının devletleştirilmesi hakkında kanun teklifi. (2/372) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

10. — Sivas Milletvekili Azimet Köylüoǵlu'nun, Maden Teknolojisi Enstitüsü kanunu teklifi. (2/373) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

11. — Sivas Milletvekili Azimet Köylüoǵlu'nun, Yerbilimleri MTA ve Maden Teknolojisi Enstitüleri Koordinasyon Kurulu kanunu teklifi. (2/374) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

12. — Sivas Milletvekili Azimet Köylüoǵlu'nun, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü kanun teklifi. (2/375) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

13. — Sivas Milletvekili Azimet Köylüoǵlu'nun, Türkiye Mühendislik Kurumu kanun teklifi. (2/376) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

14. — Kastamonu Milletvekili Sabri Tıǵ ile Ankara Milletvekili Semih Eryıldız'ın, Hayvancılıǵı Geliştirme ve Hayvancılık Endüstrisi Kurumu kanunu teklifi. (2/377) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret, Tarım, Orman ve Köy İşleri ve Plan komisyonlarına)

15. — Sivas Milletvekili Azimet Köylüoǵlu'nun, Sümerbanka baǵlı Sivas Çimento Sanayii Müessesesinin T. Çimento Sanayii TAŞ'ne devri hakkında kanun teklifi. (2/378) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

16. — Ankara Milletvekili Semih Eryıldız'ın, 3 Mart 1965 tarih ve 551 sayılı Markalar Kanununun 28 nci maddesi son fıkrasının yürürlükten kaldırılması hakkında kanun teklifi. (2/379) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Adalet komisyonlarına)

17. — Ankara Milletvekili Semih Eryıldız'ın, mali uygulama kanun teklifi. (2/380) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

18. — Ankara Milletvekili Semih Eryıldız ve Sivas Milletvekili Azimet Köylüoǵlu'nun, tekel kurumu kuruluş kanunu teklifi. (2/381) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

19. — Ankara Milletvekili Semih Eryıldız'ın, 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun değişik 5 nci maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi. (2/382) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

20. — Ankara Milletvekili Semih Eryıldız ile Kastamonu Milletvekili Sabri Tıǵ'ın, muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk verilmesi hakkındaki 5254 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi. (2/383) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret, Tarım, Orman ve Köy İşleri ve Plan komisyonlarına)

21. — İstanbul Milletvekili M. Kâzım Özeke ile 2 arkadaşının, Devlet ve dar gelirli halk için, araç ve yedek parça sağlama ofisi hakkında kanun teklifi. (2/384) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

22. — C. Senatosu Eskişehir Üyesi Ömer Ucuza'ın, TC Turizm Bankası Kanununun 5 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi. (2/385) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

23. — Bursa Milletvekili Özer Yılmaz ile 6 arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası kanunu teklifi. (2/386) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonlarına)

24. — Tokat Milletvekili Cevat Atılgan'ın, 18 yaşını doldurmuş her Türk vatandaşının yılda 24 adet fidan dikmesine ilişkin kanun teklifi. (2/387) (Ana-

yasa, Adalet, Tarım, Orman ve Köy İşleri komisyonlarına)

25. — Trabzon Milletvekili Rahmi Kumaş ile 10 arkadaşının, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Yasanın bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bir ek madde eklenmesine ilişkin yasa önerisi. (2/388) (İçişleri, Adalet ve Anayasa komisyonlarına)

26. — İçel Milletvekili Süleyman Şimşek'in, İşhak Merttik'ün özel affına dair kanun teklifi. (2/389) (Adalet Komisyonuna)

C. Senatosundan Dönen Kanun Teklifi

1. — C. Senatosu Bahkesir Üyesi Mehmet Güler ile 32 arkadaşının, «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları» ve Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun teklifi. (2/390) (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonuna)

Tezkereler

1. — Korkuteli İlçesi Yazır Köyü Hane : 92, Cilt : 57/03, Sayfa : 34'de kayıtlı İsmail oğlu Düriye'den olma Ağustos 1951 doğumlu Osman Demiroğlu'nun, TCK'nun 450/9 maddesi uyarınca idam cezasıyla mahkûmiyetine ilişkin Başbakanlık tezkeresi. (3/205) (Adalet Komisyonuna)

2. — Siirt Milletvekili Mehmet Nebil Oktay'ın, yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi. (3/206) (Anayasa ve Adalet komisyonlarından kurulu Karma Komisyonuna)

3. — Kahramanmaraş Milletvekili Oğuz Söğütlü'nün, yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi. (3/207) (Anayasa ve Adalet komisyonlarından kurulu Karma Komisyonuna)

4. — İzmir Milletvekili Kaya Bengisu'nun, yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi. (3/208) (Anayasa ve Adalet komisyonlarından kurulu Karma Komisyonuna)

5. — Yozgat Milletvekili Ali Fuat Eyüboğlu'nun, yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi. (3/209) (Anayasa ve Adalet komisyonlarından kurulu Karma Komisyonuna)

6. — Konya Milletvekili Necmettin Erbakan'ın, yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi. (3/210) (Anayasa ve Adalet komisyonlarından kurulu Karma Komisyonuna)

7. — Ankara Milletvekili Semih Eryıldız'ın, yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi. (3/211) (Anayasa ve Adalet komisyonlarından kurulu Karma Komisyonuna)

8. — Sosyal Sigortalar Kurumunun 1976 yılı çalışma raporu ve bilançosunun sunulduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi. (3/212) (Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonuna)

Sözlü Soru Önergeleri

1. — Denizli Milletvekili Adnan Keskin'in, Denizli Adıgüzeller Barajı inşaatına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi. (6/17)

2. — Denizli Milletvekili Adnan Keskin'in, Denizli - Çivril - Karabedirler köyünde tütün üretiminin yasaklanmasına ilişkin Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü soru önergesi. (6/18)

Yazılı Soru Önergeleri

1. — Kocaeli Milletvekili Adem Ali Sarıoğlu'nun, görevden alınan memurlara ilişkin Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi. (7/164)

2. — İstanbul Milletvekili İlhan Özbay'ın, Türk Hava Yolları Yönetim Kurulu üyelerinin ücretsiz seyahat etmeleriyle ilgili alınan karara ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi. 7/165)

Genel Görüşme Önergesi

1. — İstanbul Milletvekili Süleyman Arif Emre ve 9 arkadaşının, yeni kurulan bakanlıklar konusunda Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 100 ve 101 nci maddeleri uyarınca bir Genel Görüşme açılmasına ilişkin önergesi. (8/3)

Meclis Araştırması Önergesi

1. — Eskişehir Milletvekili İsmail Özen ve 10 arkadaşının, Türk tarımındaki yapısal bozuklukları ve verim artışının sağlanması için gerekli önlemleri saptamak amacıyla Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 102 ve 103 nci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/16)

Geri Alınan Yazılı Soru Önergeleri

1. — İzmir Milletvekili Alev Coşkun, Türkiye Kırsal Derneğine yurt dışından gönderilen yardımların amaç dışı kullanıldığı iddiasına ilişkin Başbakana yönelttiği yazılı soru önergesini 10 . 1 . 1978 tarihinde geri almıştır. (7/35)

2. — Sivas Milletvekili Mahmut Özdemir, Vergi Uzlaşma komisyonlarının işlemlerine ilişkin Maliye Bakanına yönelttiği yazılı soru önergesini 12 . 1 . 1978 tarihinde geri almıştır. (7/54)

3. — Sivas Milletvekili Mahmut Özdemir, demir stoku beyannamelerine ilişkin Maliye Bakanına yö-

neltiği yazılı soru önergesini 12 . 1 . 1978 tarihinde geri almıştır. (7/94)

4. — Trabzon Milletvekili Ahmet Şener, Trabzon İskenderpaşa camii imamına ilişkin Devlet Bakanına yönelttiği yazılı soru önergesini 10 . 1 . 1978 tarihinde geri almıştır. (7/143)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili Ali Fuat Eyüboğlu

DİVAN ÜYELERİ : Recep Özel (İstanbul), Nizamettin Çoban (Kütahya)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 94 ncü Birleşimini açıyorum.

Çalışmaların milletimize ve sayın üyelere hayırlı olmasını diliyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır; sayın üyelerin, salonda bulduklarını yüksek sesle bildirmelerini rica ediyorum.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Sonradan gelen sayın üyelerin birer tezkereyle Başkanlığa müracaatlarını rica ediyorum.

Çoğunluğumuz vardır.

Görüşmelere geçmeden önce bir hatırlatmada bulunacağım : Başkan, başkanvekilleri, sözcü ve kâtip

seçimini yapamayan komisyonların, bugün seçimlerini yapmaları için, toplantı yer ve saatlerini belirten davetiyeler sayın üyelere gönderilmiştir; toplantı yer ve saatlerini gösteren liste ayrıca ilan tahtalarına da asılmıştır.

Komisyonlarımızın, çalışmaya başlayabilmesi için, sayın arkadaşlarımızın toplanarak, bir an evvel seçimlerini tamamlamalarını önemle rica ediyorum.

Görüşmelere başlıyoruz.

IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) GENSORU GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. — İstanbul Milletvekili Süleyman Arif Emre ve 9 arkadaşının, yeni kurulan bakanlıklar konusunda Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 100 ve 101 nci maddeleri uyarınca bir Genel Görüşme açılmasına ilişkin önergesi. (8/3)

BAŞKAN — Bir adet Genel Görüşme önergesi vardır; okutuyorum :

11 . 1 . 1978

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Anayasanın 106 ncı maddesi bakanlıkların kanunun koyduğu esaslara göre kurulacağını açıklamıştır.

Bu konuda çıkartılmış olan 4951 sayılı Kanunun birinci maddesi, devlet dairelerinin, Başbakanın teklifi, Cumhurbaşkanının onanmasıyla bakanlıklara ayarlanabileceğini derpiş etmiştir.

Keza bu maddede, Devlet Bakanlarının tayin edilebileceği kaydedilmiştir.

Kanunla kabul edilen bu yetkilerin kullanılmasında temel ölçü kamu yararadır. Devlet kuruluşlarının millete yapılacak hizmetleri daha verimli şekiller ve usuller içerisinde yapması esas gayedir.

Hal böyleyken son Ecevit hükümetinin kuruluşunda, bu temel hukuk ve anayasa prensipleri bir ta-

rafa bırakılarak, devlet ciddiyetiyle bağdaşmayacak bir tutum ve davranış içerisinde düşülmüş, Bakanlıkların sayısı partizan maksatlarla artırılmıştır.

Bu artışta sadece hukuk mantığı ile değil, aynı zamanda Sayın Ecevitin mantığı ile de kamu yararı olduğu iddia edilemez. Çünkü Sayın Ecevit daha bundan altı ay önce kurduğu ve Meclisimizden güven oyu alamayan hükümetinde Bakan sayısını 29 olarak tespit etmiş, 36 ya çıkartmamıştır. Aradan geçen altı aylık müddet zarfında devlet kuruluşlarının yapısında ve kamu ihtiyaçlarının hacminde ne gibi değişiklikler olmuştur ki Bakanlık sayısı 36 ya çıkmıştır bunun izahı kabil değildir.

Bu hareketle Türk siyasi tarihinde ilk defa, politikamın dışında tutulması lazım gelen devlet kuruluşları, keyfi ve indî bir şekilde politikaya alet edilmiş ve taviz olarak dağıtılmıştır. İşe adam değil, adama iş bulma hastalığı hükümet kuruluşuna da sırayet ettirilmiştir.

Böylece ortaya yeni bir hükümet modeli çıkarılmıştır. Partiler arası rekabetin ve kıskançlığın doğurduğu, iktidar olmak için hemen her yolu mübah sayan, kamu yararını millî menfaatleri kale almayan bir hükümet modeli... Demokratik ülkelerin hiç birinde emsâline raslanması mümkün olmayan bu modeli hiçbir ülkenin ve hukuk sisteminin tasvip edebileceğine inanmıyoruz. Devletimizi ve demokrasimizi tahribe yönelik bu tutum ve davranışa göz yumulduğu takdirde ileride, rakip partilerden transfer edilecek üye sayısına göre değişen 50 veya 100 kişilik Bakanlar kurullarıyla karşılaşmamız ihtimali mevcuttur.

Bu bakan enflasyonuna dur diyecek, bakanlıkların sayısını hizmet esasına ve ciddi ölçülere bağlayacak, devlet hazinesinden bol keseden sarfiyatı önleyecek makam şüphesiz ki yüce Meclislerimizdir.

Bu konunun halledilmesi aynı zamanda Sayın Parlamento üyelerimizin itibarının korunması için şarttır. Meclislerimizin Sayın üyelerinin itibarına gölge düşürmeye yönelik her harekete mani olunmalıdır.

Partiler arası transfer hareketlerini, futbol takımları arasındaki transfer faaliyetlerindeki tavizkâr esaslara bağlamaya kimsenin hakkı yoktur. Buna müsaade edilmemelidir.

Devletlerin itibarı hükümetlerin itibarına, hükümetlerin itibarı, Bakanların itibarına bağlıdır. Fazulen bakanlıklar ihdas edilerek bakanlık sayısının sebepsiz

yere artırılması neticede her devlet bakanına ancak bir sekreter veya genel müdür kadar görev düşmesi, bakanlık makamının itibarını zaafa uğratacağı gibi sonunda giderek hükümetin ve devletin itibarını zâfa uğratar.

Gelişmesine çalıştığımız genç demokrasimizin dejenere olmaktan kurtarılması için eğer gerekiyorsa yeni kanunlar çıkartılmalıdır.

Bu sebeplere binaen ülkemizde devlet hizmetlerinin ihtiyaçları karşılayacak şekilde yürütülebilmesi için, normal ve ciddi ölçüler içerisinde bakanlık sayısının ve işgal konularının ne olması gerektiği toplum ve Devlet faaliyetlerini yakından ilgilendiren bir konudur. Bu hususta Anayasanın 88 nci İttüzüğün 99, 100 ve 101 nci maddelerine göre genel görüşme açılmasını arz ve talep ederiz.

İstanbul
Süleyman Arif Emre

Ankara
Oğuzhan Asiltürk

Adana
Hasan Aksay

Konya
Şener Battal

İstanbul
Fehmi Cumahoğlu

Adıyaman
Abdurrahman Ünsal

Diyarbakır
M. Yaşar Göçmen

Siirt
A. Kadir Kaya

Sivas
Temel Karamollaoğlu

Kahramanmaraş
Hasan Seyithanoğlu

BAŞKAN — Gündemdeki yerini alacak, sırası geldiğinde görüşülecektir.

2. — *Eskişehir Milletvekili İsmail Özen ve 10 arkadaşının. Türk tarımındaki yapısal bozuklukları ve verim artışının sağlanması için gerekli önlemleri saptamak amacıyla Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İttüzüğünün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/16)*

BAŞKAN — Bir adet Meclis Araştırması önergesi vardır; okutuyorum:

Millet Meclisi Başkanlığına

İlişik gerekçede açıklanan nedenlerle «Türk tarımındaki yapısal bozuklukların saptanması, tarımdaki verim artışının sağlanması için gerekli önlemlerin alınması» amacıyla, Anayasamızın 88, Millet Meclisi İttüzüğünün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca

bir Meclis Araştırması açılması için gerekeni müsaadelerinize arz ederiz.

Bilindiği gibi ülkemizin tüm alanı 814 578 kilometrekaredir. Bu alanın ekime elverişli bölümü ise 13 608 550 hektardır. Bu alanın çeşitli ürünlere göre dağılımı ve elde edilen ürün miktarı aşağıda gösterilmiştir.

Ürün Cinsi	Ekili alan Hektar	Alınan ürün Ton
Buğday	9 250 000	16 500 000
Arpa	2 600 000	4 900 000
Çavdar	565 000	740 000
Yulaf	260 000	400 000
Kaplıca	59 000	77 500
Mısır	600 000	1 310 000
Darı	25 000	34 000
Pirinç	54 750	153 600
Kuşyemi	800	1 050
Mahlul	194 000	250 000

Tarımsal üretimimiz bu görünümüne rağmen, dekar başına elde edilen miktar bakımından Amerika, İngiltere, Almanya, Fransa ve İtalya'ya göre üçte bir oranında geridir.

Bu üretim düşüklüğünün çeşitli nedenleri vardır. Bunların başında çiftçimizi teknik tarım düzeyine ulaştıramayışımız gelmektedir. Köylünün elinde teknik tarımın gerekli kıldığı ekipman yoktur. Toprak tahlillerimiz gerekli ve yeterli düzeyde yapılmamıştır. Bu yüzden köylümüz toprağında hangi tür gübreyi kullanacağını bilmemektedir. Bunun yanında köylümüz tohumluk sıkıntısı da çekmektedir. Yine köylümüz üretime dönük bir eğitimin geçirilememiştir. Tarımda verimi artırmanın bir yolu da sulu ziraat olduğu halde, ülkemizde sulu ziraat oranı da çok düşüktür.

Tarımsal kredi konusundaki aksaklıklar ve yeterlilikler de bu verim düşüklüğünün başta gelen nedenlerinden birisidir. Örneğin köylümüz 75 bin lira-lık traktörü kredisi, 250 bin lira biçer - döğür kredisi alabilmek için 350 ila 1 000 dönümlük tarlasını ipotek ettirmek zorundadır. Tarım arazisinin bir dönümünün 2 500 veya 3 000 lira ettiği düşünülürse

köylü bir traktör veya bir biçer - döğür için 3 milyon liraya yaklaşan bir varlığını ipotek ettirmektedir.

Bugün köylüye bin lira ile onbin lira arasında çevirme kredisi verilmektedir. Bu para için köylü ve mahalleli birbirine müteselsil kefil olmakta, üstelik muhtar, banka müdürü ve tapucunun peşinde günlerce koşmaktadır. Buna karşılık tüccar bir tek imza ile bir köyün aldığı kadar krediyi bir çırpıda alabilmektedir.

Tarımsal kredideki bu adaletsizliğin yanı sıra köylü kredilerin zamansız geri ödenmesi yüzünden de zarara uğramaktadır. Bugünkü uygulamaya göre köylü aldığı tarımsal krediyi Ağustos - Eylül ayında geri ödemek durumundadır. Bunun için bu aylarda ürünü elden çıkarır. Bin ila onbin lira çevirme kredisi alan çiftçilerin kredi ortalaması 5 bin liradır. Borcunu ödemek için Ağustos ayında on ton mahsul satan çiftçi, Ağustos ayı ile sene başındaki kilo başına fiyat farkı 50 kuruş ise, aldığı kredi kadar, yani beş bin lira zarar etmektedir. Bu fark da ya aracının ya da fabrikatörün cebine girmektedir.

Tarımdaki bu yapı bozukluğu, köylü için ek bir gelir kaynağı olan hayvancılık ve hayvan ürünlerini de etkilemektedir. Tüm bu bozukluklar tarımın kendisi için olduğu kadar Türk ekonomisi ve Türk toplumu için de büyük sakıncalar yaratmaktadır.

Tarımsal üretimin düşüklüğü nedeniyle karnını doyuramayan köylü iş bulabilmek için şehirlere akın etmektedir. Ancak bugün şehirler de insan kabul etmez duruma gelmiştir. Şehirlerde gecekondular dolmuş, eskiden hemen şehrin çevresinde olan gecekondular daha uzaklardan şehirleri kuşatmış bulunmaktadır. Hatta bugün iç göç bile köylünün sorunlarını çözmemiş, köylümüz karnını doyurabilmek için bütün dünyaya yayılmış durumdadır.

Tüm bu aksaklıkları gidermek için çalışan il ve ilçelerdeki ziraat teşkilâtı da acınacak durumdadır. Köylüye yol gösterecek bu kuruluşlar henüz köye gidecek araca kendileri de sahip değillerdir. Yine bu teşkilâtların elinde köylüye örnek ziraati gösterecek ekipmanlar bile yoktur.

Bugün dünya ve ülkemizde bir açlık sorunu vardır.

İşte bu nedenlerle artık kendi haline bıraktığımız tarımımızı ele alıp bir tarımsal hamle yapmamız ge-

rekmetedir. Bu konuda Meclis Araştırması açılması halinde daha acıklı durumların ortaya çıkacağından kuşumuz yoktur. Gerçekleri saptayıp gerekli önlemlerin alınabilmesi için bu konuda bir Meclis Araştırmasının açılmasının kabulünü dileriz.

Saygılarımızla.

Eskişehir
İsmail Özen

İstanbul
Zeki Eroğlu

İstanbul
Doğan Onur

Edirne
Süleyman Sabri Özal

Afyonkarahisar
İsmail Akın
Bilecik
Orhan Yağcı
Afyonkarahisar
Hasan Akkuş

Aydın
Selâmi Gürgüç

Edirne
Cavittin Yenal
Ankara
Cengiz Şenses
Manisa
Erkin Topkaya

BAŞKAN — Gündemdeki yerini alacak ve sırası geldiğinde görüülecektir.

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. — *Adıyaman Milletvekili Kemal Tabak'ın, Milli Savunma Komisyonundan çekildiğine dair önergesi (4/23)*

BAŞKAN — Komisyonun istifa tezkeresi vardır; okutuyorum;

Millet Meclisi Başkanlığına
Milli Savunma Komisyonundan istifa ediyorum.

Gereğini arz ederim.

Adıyaman
Kemal Tabak

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

V. — SEÇİMLER

1. — *Komisyonlarda açık bulunan üyeliklere seçim.*

BAŞKAN — Komisyonlarda açık bulunan bazı üyelikler için üyelik seçimi yapılmıştır.

Anayasa Komisyonunda açık bulunan üyelik için CHP Grupunca, Çanakkale Milletvekili Altan Tuna aday gösterilmiştir.

Bu hususu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

DEVLET BAKANI AHMET ŞENER (Trabzon) — Sayın Başkan, benim önergem vardı.

BAŞKAN — Sayın Şener, ne hakkında?

DEVLET BAKANI AHMET ŞENER (Trabzon) — Bütçe Plan Komisyonundan istifa ettiğime dair.

BAŞKAN — Sayın Şener, Bütçe Plan Komisyonu yeniden kurulacağı için, önermeniz işleme konulmuyor.

DEVLET BAKANI AHMET ŞENER (Trabzon) — Oldu efendim, teşekkür ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Kitaplık Karma Komisyonunda açık bulunan üyelikler için CHP Grupundan, Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Hüseyin Doğan ve Niğde Milletvekili Sayın Burhan Ecemiş aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Dışişleri Komisyonunda açık bulunan üyelikler için, CHP Grupunca, Adana Milletvekili Sayın Muslihittin Yılmaz Mete; Bahkesir Milletvekili Sayın Sadullah Usumi; Kars Milletvekili Sayın Kemal Güven; Elazığ Milletvekili Sayın Celâl Ertuğ ve Hatay Milletvekili Sayın Sabri Öztürk aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

Milli Eğitim Komisyonunda açık bulunan üyelikler için, CHP Grupunca, Yozgat Milletvekili Sayın Veli Zeren aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Milli Savunma Komisyonunda bulunan açık üyelik için, CHP Grupunca, Ordu Milletvekili Sayın Günay Yahn aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunda açık bulunan üyelik için, Milli Selamet Partisi Grupunca, Diyarbakır Milletvekili Sayın Yaşar Göçmen aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Koomisyonda açık bulunan üyelik için, Milliyetçi Hareket

Partisi Grupunca, Konya Milletvekili Sayın Ağâh Oktay Güner aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

VI. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI

BAŞKAN — Sözlü sorulara geçiyoruz.

1. — *Elazığ Milletvekili Mehmet Tahir Şaşmaz'ın, Elazığ - Palu ilçesi deprem felaketzedelerine ilişkin İmar ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/1)*

BAŞKAN — Sayın Bakan?.. Buradalar.

Sayın soru sahibi?.. Burada.

Sözlü soru önergesini okutuyorum :

17 . 6 . 1977

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Sayın İmar ve İskân Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delalet buyrulmasını saygılarımla arz ve rica ederim.

Elazığ Milletvekili

Mehmet Tahir Şaşmaz

1. Deprem felaketiyle karşılaşmış olan Elazığ ilinin Palu ilçesinde yeterli bir hasar tespiti yapılmış mıdır?

2. Felaketzedelere konut temini için ne gibi çalışmalar yapılmıştır?

3. Yakın zamana kadar halen çadır alamadıklarından yakınan Palu ilçesi depremzedelerine çadır temini edilmiş midir?

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan, süreniz 10 dakikadır efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

İMAR VE İSKÂN BAKANI AHMET KARASLAN (Malatya) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Elazığ Milletvekili Sayın Mehmet Tahir Şaşmaz tarafından Millet Meclisi Başkanlığına tevdi edilip, Bakanlığımızca cevaplandırılması istenilen soruların cevaplarını arz ediyorum.

Elazığ ilinin Palu ilçesi merkezi ve köylerinde 25 . 3 . 1977 günü meydana gelen deprem sonucu, merkez elemanlarının iştiraki ile mahallin il imar müdürlüğüne gerekli tespitler yapılmıştır. Bilahare, afetzedelerin şikâyetleri üzerine, Bakanlıktan 5 teknik eleman görevlendirilmiş, onlar tarafından da gerekli incelemeler yapılmıştır. Benden önceki Bakan arkadaşım da, durumu mahallinde inceledikten sonra, ilgili şikâyet dilekçelerini tetkik etmek üzere, tekrar 4 teknik eleman görevlendirmiştir. Bu son tetkik

ve incelemelerle birlikte, Palu ilçesi merkez ve köylerinin hasar tespit işlemi tamamlanmış bulunmaktadır.

Meskenleri orta derecede hasar gören vatandaşlara 9 bin, az derecede hasar gören vatandaşlara da 6 bin lira, onarım için yardım yapılmış ve bu ödenek Elazığ Valiliği emrine gönderilmiştir; ilk taksitleri de afetzedelere ödenmiş bulunmaktadır. Meskenleri ağır derecede hasar gören vatandaşlar için de, jeolojik etüt ve yer seçimlerinin tespiti devam etmektedir. Bu durumda olan vatandaşlara, köylerde oturanlar için ayda 300 lira, ilçe merkezinde oturanlar için ayda 500 lira olmak üzere kira yardımı yapılmış ve Elazığ Valiliği emrine de 100 bin lira ödenek gönderilmiş bulunmaktadır. Ayrıca, depremin ilk anında, Bakanlığımız tarafından 1 200 adet çadır, 3 bin adet battaniye, 7 sandık ilaç afetzedelere gönderilmiş bulunmaktadır.

Ancak, Yüce Meclisin takdir edeceği gibi, henüz yeni kurulmuş olan Hükümetimiz, bu konuya ehemmiyetiyle mütenasip olarak el atmak kararında olmakla beraber, buna, zaman ve imkân bulamamıştır. Afet işlerini koordine etmekle görevli Devlet Bakanımız Sayın Ali Rıza Septioğlu'na ve Bakanlığımıza vaki müracaatlar neticesi, tespitlerde bazı immaların olduğu, bu konuya kâfi ehemmiyetin verilmediği anlaşılmıştır. En kısa zamanda yeniden konu tetkik edilecek, afetzedeler ve hak sahipleri tespit edildikten sonra, gerekli yardımlar ve gerekli iskân işlemlerine başlanmıştır olunacaktır.

Yüce Meclise arz ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

Soru sahibi Sayın Mehmet Tahir Şaşmaz?

Sayın Şaşmaz, süreniz 5 dakikadır.

MEHMET TAHİR ŞAŞMAZ (Elazığ) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Parlamentoya gelir gelmez, bir Elazığ Milletvekili olarak, Palu depremi hakkında o zamanki Sayın İmar İskân Bakanına bir soru tevcih etmiştim. Aradan 7 aya yakın zaman geçti; depremin üzerinden ise,

bir yıla yaklařmaya ulařan bir zaman geçti; nihayet bugün bu konuda bilgi alabildik.

Daha önce, Doęu depremleriyle ilgili olarak Sayın Faik Öztürk arkadaşımız ve 10 arkadaşı, Meclis Araştırması açılmasına ilişkin soru önergeleri vermişlerdi. O zamanki Sayın Bakan Recai Kutan, Meclise yeterince malumat vermişlerdi. O arkadaşlarımızın gayretleri neticesinde, Doęu depremleriyle ilgili olarak bir Meclis Araştırması da kararlaştırıldı.

Daha önce de epeyce malumat edinmiştim; yeni Bakanımız Sayın Ahmet Karaaslan Bey de, sağ olsunlar, yeterince bilgi verdiler; kendilerine sonsuz teşekkür ederim.

Bundan böyle de, hiç bir ayırım gözetmeksizin, felaketzedelere yardım ellerini uzatmalarını istirham eder, hepinize saygılar sunarım. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Şaşmaz.

Gündemimizde görüşülecek başka konu kalmamıştır.

Gündemde yer alan Genel Görüşme ve Meclis Araştırması önergelerini görüşmek için, 19 . 1 . 1978 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 16.05

Millet Meclisi
GÜNDEMİ

94 NCÜ BİRLEŞİM

18 . 1 . 1978 Çarşamba

Saat : 15.00

1

**BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA
SUNUŞLARI**

1. — Genel Görüşme önergesi.
2. — Meclis Araştırması önergesi.

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

1. — Komisyonlarda açık bulunan üyeliklere seçim.

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞ-
TIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖ-
RÜŞMELER**

6

SÖZLÜ SORULAR

1. — Elazığ Milletvekili Mehmet Tahir Şaşmaz'ın, Elazığ - Palu ilçesi deprem felaketzedelerine ilişkin İmar ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi, (6/1)

7

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

1941

1942

1943

1944

1945

1946

1947

1948

1949

1950

1951

1952

1953

1954

1955

1956

1957

1958

1959

1960

1961

1962

1963

1964

1965

1966

1967

1968

1969

1970